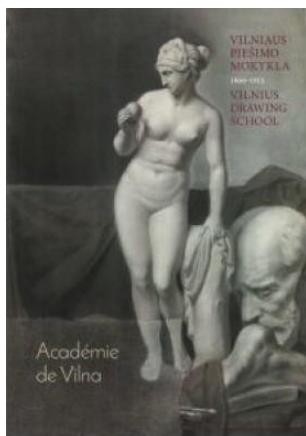
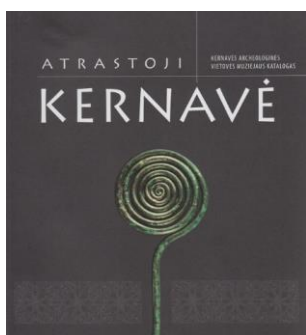

Kraštotyros leidiniai. 2017 m.

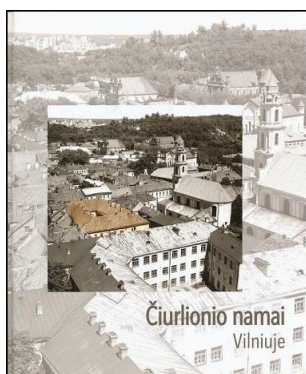
Académie de Vilna: Vilniaus piešimo mokykla 1866–1915 = Vilnius drawing school: parodos katalogas: Nacionalinė dailės galerija 2017 m. 4 d. – lapkričio 26 d. / sudarytoja Jolanta Širkaitė; [vertėja Aušra Simonavičiūtė]. – Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2017 (Vilnius: Petro ofsetas). – 365, [3] p.: iliustr.

Kataloge apžvelgiama Vilniaus piešimo mokyklos veikla 1866–1915 m. – mokyklos įkūrimo istorija, veiklos pobūdis, dailės dėstymo ypatumai. Išsamiai pristatomi su mokykla susiję dailininkai bei jų darbai.

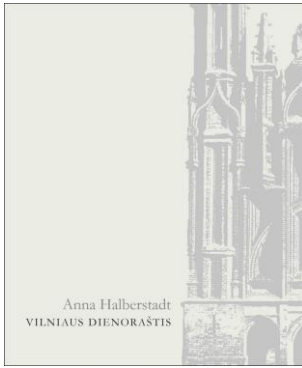
Atrastoji Kernavė: Kernavės archeologinės vietovės muziejaus katalogas / [sudarytojai Dovilė Baltramiejūnaitė, Justina Poškienė, Gintautas Vėlius, Rokas Vengalis]. – [Vilnius]: [Petro ofsetas]; Kernavė, Širvintų r.: Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcija, [2017] (Vilnius: Petro ofsetas). – 238, [1] p.: iliustr.

Kataloge pristatoma į UNESCO Pasaulio paveldo sąrašą 2004 m. įrašyta Kernavės archeologinė vietovė, jos ilgamečiai tyrimai ir vertingiausi archeologiniai radiniai, eksponuojami Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato direkcijos Kernavės archeologinės vietovės muziejuje.

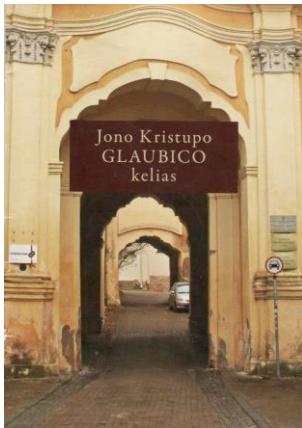
Čiurlionio namai Vilniuje: istorija ir veikla / Vytautas Landsbergis, Remigija Bukaveckienė, Nida Gaidauskienė, Rokas Zubovas; [sudarytojai: Nida Gaidauskienė, Rokas Zubovas]; [dokumentiniai filmai Rimvydas Markeliūnas]. – Vilnius: Čiurlionio namai, 2017 (Vilnius: Petro ofsetas). – 215, [1] p.: iliustr., faks., portr. + 1 vaizdo diskas (DVD).

Čiurlionio namai yra memorialinis kultūros centras, teikiantis visuomenei informaciją apie M. K. Čiurlionio gyvenimą ir kūrybą, taip pat organizuojantis įvairius renginius, susijusius su M. K. Čiurlioniu bei jo epocha ir su šiandieninės kultūros aktualijomis. Knygoje prof. Vytautas Landsbergis aprašo kompozitoriaus gyvenimą ir veiklą Vilniuje, doc. Remigija Bukaveckienė pasakoja, kaip buvo sukurti MKČ namai, dr. Nida Gaidauskienė apžvelgia MKČ namų veiklą 1995–2015 m. Knygą papildė trys tapytojo R. Markeliūno sukurti dokumentiniai filmai, skirti profesoriui Vytautui Landsbergiui, docentei Remigijai Bukaveckienei ir buvusiam MKČ namų direktoriui Stanislovui Urbonui. Leidinys skirtas dailininko ir kompozitoriaus M. K. Čiurlionio namų muziejaus 20-mečiui.

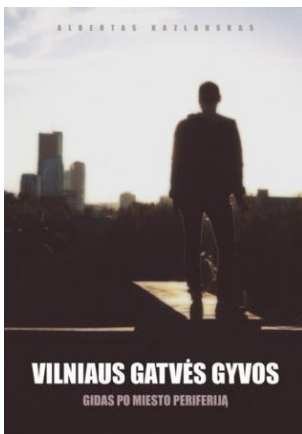
Halberstadt, Anna. Vilniaus dienoraštis: eilėraščiai. – Vilnius: Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla, [2017] (Vilnius: Petro ofsetas). – 190, [1] p.: iliustr.

Annos Halberstadt eilėraščiai – autobiografinis poezijos rinkinys apie žydišką vaikystės Vilnių.

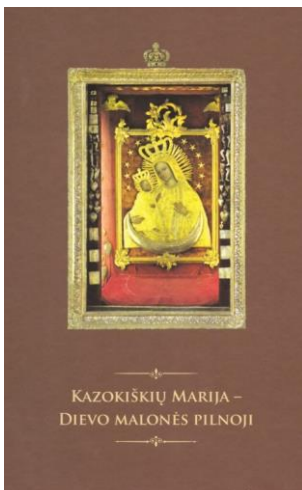
Kaladžinskaitė-Vičkienė, Auksė. Jono Kristupo Glaubico kelias. – Vilnius: Vokiečių bendruomenė, [2017] (Vilnius: Baltijos kopija). – 30, [1] p.: iliustr.

Knygoje aptariama architekto, Vilniaus baroko mokyklos kūrėjo Jono Kristupo Glaubico veikla. Leidinys iliustruotas J. K. Glaubico projektuotų Vilniaus bažnyčių, gyvenamųjų pastatų nuotraukomis.

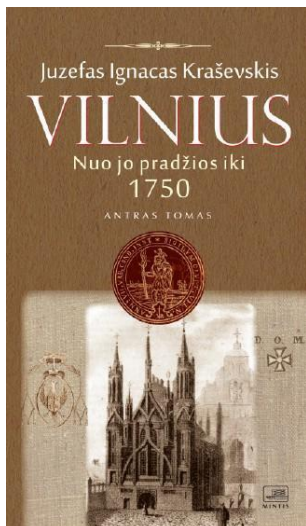
Kazlauskas, Albertas. Vilniaus gatvės gyvos: gidas po miesto periferiją / Albertas Kazlauskas. – Vilnius: Gatvės gyvos, 2017 (Vilnius: Standartų sp.). – 261, [1] p.: iliustr., faks., žml.

Autorius siekė kuo labiau atsiriboti nuo Senamiesčio ir kitų visiems ir taip gerai žinomų objektų. A. Kazlauskas nusprendė eiti gilyn į Vilniaus pakraščius ir remdamasis ekskursijomis, kurias veda po įvairius Vilniaus mikrorajonus, aprašė vietas, į kurias daugelis neatkreipia dėmesio ir žino apie jas labai mažai. Kaip pažymi autorius, viena stipriausių šios knygos pusių yra nuotraukos, kurios pasakoja istoriją ir padeda labiau pajusti Vilniaus dvasią. Knygą sudaro 11 maršrutų su žemėlapiais, išsamiais objektų aprašymais, vertinga archyvine medžiaga.

Kazokiškių Marija – Dievo malonės pilnoji = Maria Kozakiska łaski Bożey pełna / [iš lenkų kalbos į lietuvių kalbą vertė Jolanta Jurkūnaitė, iš lotynų kalbos į lietuvių kalbą vertė Karolis Tumelis]. – Trakai: „Vorutos“ fondas, 2017 (Vilnius: BALTO print). – 102, [2] p.: iliustr., faks.

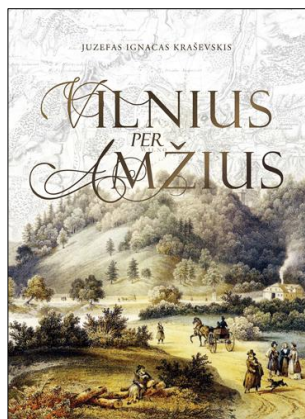
Knygoje pateikiamas rankraštinės XVIII a. Kazokiškių Švč. Mergelės Marijos stebuklų knygos tekstas lenkų ir lotynų kalbomis, jos vertimas į lietuvių kalbą.

Kraševskis, Juzefas Ignacas. Vilnius nuo jo pradžios iki 1750 / [iš lenkų kalbos vertė Irena Katilienė]. – Vilnius: Mintis, 2014-. - 4 t.: iliustr., faks., geneal. schem., portr. – Orig. antr.: Wilno od początków jęgo do roku 1750.

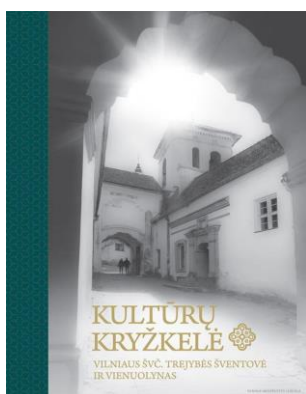
T. 2 / iš lenkų kalbos vertė Kazys Uscila, iš lotynų kalbos vertė Antanas Vitkauskas. - 2017 (Vilnius : Spauda). – 471, [1] p.: iliustr.

1840–1842 m. lenkų kalba išleista keturtomė Vilniaus miesto istorija nuo pat jo pradžios iki 1750 metų – įspūdingas XIX a. lenkų rašytojo, istoriko, publicisto, leidėjo Juzefo Ignaco Kraševskio palikimas. Veikalas perpasakoja dabar jau daugelį neegzistuojančių, neprieinamų šaltinių, kritiškai vertina tuose šaltiniuose aprašomus įvykius ar faktus. Pirmą kartą lietuvių kalba išleistas J. I. Kraševskio istorinės monografijos „Vilnius nuo jo pradžios iki 1750“ antrajame tome – miesto istorija nuo 1632 m. iki 1750 m. Leidinyje pateikiama Vilniaus katalikų bažnyčių, vienuolynų kronika nuo pat jų įkūrimo. Atskiras skyrius supažindina su Vilniaus vyskupais.

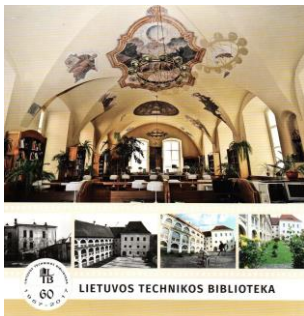
Kraševskis, Juzefas Ignacas. Vilnius per amžius / Juzefas Ignacas Kraševskis; [sudarė ir vertė Kazys Uscila]. – Vilnius: Briedis, 2017 (Vilnius: Standartų sp.). – 117, [1] p.: iliustr., faks., žml.

Gausioje J. I. Kraševskio kūrinų bibliografijoje nepavyks surasti knygos „Vilnius per amžius“, nes tokios tiesiog nėra. Ją sumanė ir taip pavadino leidinio sudarytojas Kazys Uscila, į vieną vietą sudėjęs Vilniuje gyvenusio ir dirbusio garsaus lenkų rašytojo J. I. Kraševskio (J. I. Kraszewski, 1812–1887) kūrinų fragmentus. Knygą sudaro prisiminimai, dienoraščiai, romanų fragmentai, kuriuose, remiantis dokumentais ir istorine medžiaga, vaizduojamas XVI a. pabaigos – XIX a. pirmos pusės Vilnius ir jo gyventojai. Į Vilniaus gyvenimą J. I. Kraševskis žvelgia įvairiais aspektais. Jis pasakoja apie bažnyčias ir religines šventes, palėpėse organizuojamus vaidinimus, Vilniuje leidžiamus laikraščius ir knygynus, puikiuosius parkus ir prašmatnuosius dvarus ir kt.

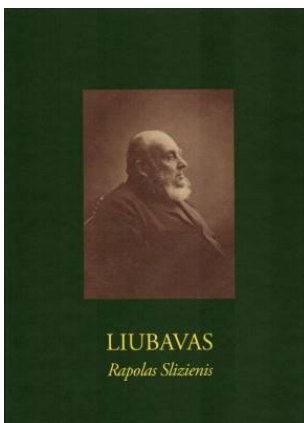
Kultūrų kryžkelė: Vilniaus Švč. Trejybės šventovė ir vienuolynas: kolektyvinė monografija. – Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2017 (Vilnius: Petro ofsetas). – 406, [1] p.: iliustr., faks., portr.

Monografijoje, parengtoje bendradarbiaujant Lietuvos ir Ukrainos mokslininkams, atveriami nauji Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės, Vilniaus ir Švč. Trejybės ansamblio istorijos puslapiai, pateikiamos naujos bendro dviejų tautų paveldo interpretacijos. Knygos autorių teigimu, Lietuvos ir Ukrainos mokslininkai ir specialistai (archeologai, architektai, istorikai, menotyrininkai, kultūrologai, teologai), pasitelkdami tarpdalykinį ir kompleksinį požiūrius, gvildeno įvairius Švč. Trejybės komplekso istorijos ir tradicijos aspektus, žvelgdami į juos per platesnę civilizacinę prizmę.

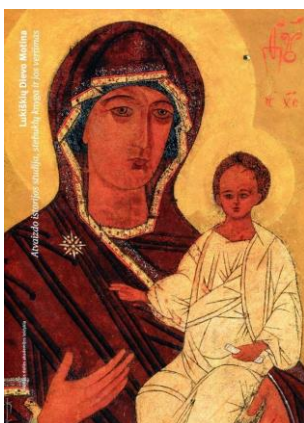
Lietuvos technikos biblioteka: 60 bibliotekos metų / [parengė Asta Šulniuvienė, Dalia Dudzinskienė, Eglė Ragauskaitė, Vilma Gudelytė-Abarienė]. – Vilnius: Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, 2017 (Domeikava, Kauno r.: Lietuvos kariuomenės Karo kartografijos centras). – 53, [2] p.: iliustr., faks., portr.

Knygoje pateikiama 1602–2004 m. Lietuvos technikos bibliotekos pastato istorija, aptariama 1957–2017 m. bibliotekos veikla, spausdinami darbuotojų atsiminimai apie vadovus.

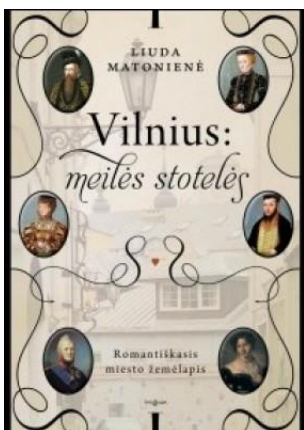
Liubavas: Rapolas Slizienis / sudarė ir parengė Gintaras Karosas. – [Joneikiškės, Vilniaus r.]: Europos parkas, 2017 (Vilnius: Petro ofsetas). – 150, [1] p.: iliustr.

Knygoje panaudota 2016 m. rugsėjo 8 d. Europos parko muziejuje ir Liubavo dvaro sodyboje vykusios mokslinės konferencijos „Rapolas Slizienis – tiltas tarp paribio tautų“, skirtos Liubavo dvare gyvenusiam ir kūrusiam garsiam XIX a. lietuvių skulptoriui Rapolui Slizieniui (1804–881), medžiaga. Pateikiama daug faktų iš Liubavo dvaro istorijos, jos valdytojus, čia buvusius meno kūrinius, dabar įsteigtą Liubavo dvaro malūną-muziejų ir kt.

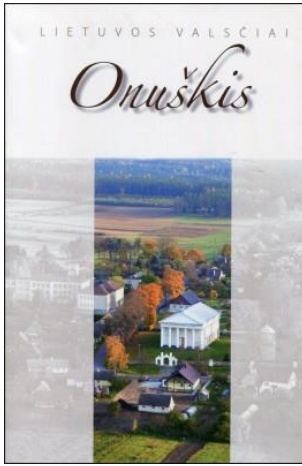
Lukiškių Dievo Motina: atvaizdo istorijos studija, stebuklų knyga ir jos vertimas / [studijos autorė ir knygos] sudarytoja Tojana Račiūnaitė. – Vilnius: Vilniaus dailės akademijos leidykla, [2017] (Vilnius: Standartų sp.). – 513, [1] p.: iliustr., faks.

Knygoje nagrinėjamas Vilniaus Šv. apaštalo Pilypo ir Jokūbo bažnyčioje saugomas Lukiškių Dievo Motinos atvaizdas ir jos kultą liudijantis šaltinis – 1737 m. Vilniaus akademijos spaustuveje išleista stebuklų knyga „Mistinis fontanas“.

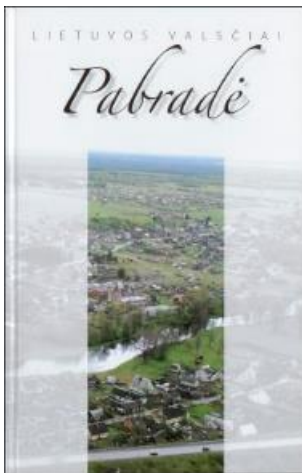
Matonienė, Liuda. Vilnius: meilės stotelės: romantiškasis miesto žemėlapis. – Vilnius: Tyto alba, 2017 (Vilnius: BALTO print). – 215, [1] p.: iliustr., portr.

Profesionalios gidės pirmoji knyga apie Vilnių. Daugiau kaip dvidešimt romantiškų istorijų – dvidešimt meilės stotelių senajame Vilniaus žemėlapyje. Pagaulūs, intriguojantys pasakojimai apie čia gyvenusių žinomų ir ne visai žinomų žmonių meilę savo išrinktiesiems atskleidžia istorines miesto raidos detales, o kartais leidžia kitaip pažvelgti ir į aprašomas asmenybes.

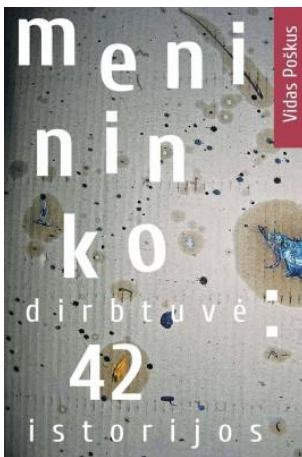
Onuškis / [sudarytoja Živilė Driskiuvienė]. – Vilnius: Versmė, 2017. – 1569, [3] p.: ilustr., faks., nat., portr., žml. – (Lietuvos valsčiai, kn. 34).

„Lietuvos valsčių“ serijoje išleista knyga apie nedidelį Dzūkijos miestelį – Onuškę ir jo apylinkes. Monografijoje aprašyta Onuškie (Trakų r.), Grendavės, Dusmenų, Žilinių ir Vytautavos apylinkių gamta, svarbiausi šio krašto istorijos raidos etapai, parapijų, kaimų, giminių istorijos, partizanų kovos dėl Lietuvos Nepriklausomybės, tremtinių atsiminimai, švietimas ir kultūra, papročiai, tradicijos, Onuškie krašto kalbos ypatybės, tarmės ir tautosakos lobiai, įamžinti žmonės, kurie paliko šiame krašte ryškius pėdsakus. Leidinys gausiai iliustruotas istorinėmis bei dabarties nuotraukomis, brėžiniais, žemėlapiams.

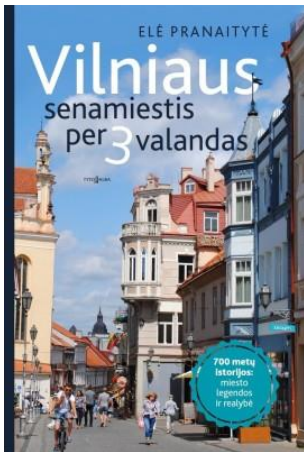
Pabradė / [sudarytojai Kęstutis Marcinkevičius, Laima Markauskienė]. – Vilnius: Versmė, 2017. – 476, [2] p.: ilustr., faks., portr., žml. – Santr. angl.

„Lietuvos valsčių“ serijos įžanginėje monografijos „Pabradė“ knygoje aprašytas Baliulių pilkapynas, 1941 m. Laisvės kova Pabradės valsčiuje, 1943–1945 m. Pabradės krašto istorijos ir kultūros paveldas, Pabradės miesto bendruomenės „Domus“ veikla, Pabradės „Ryto“ gimnazijos istorija ir dabartis, Pabradės miesto biblioteka, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Pabradės grupės veikla ir Pabradės savivalda. Taip pat nagrinėjama lenkų kalbos vartosenos raida Pabradėje, vietovės tiltų sociolingvistinis aspektas, Pabradės sąsajos su Lenkijos valstybės veikėju maršalu Juzefu Klemensu Pilsudskiu.

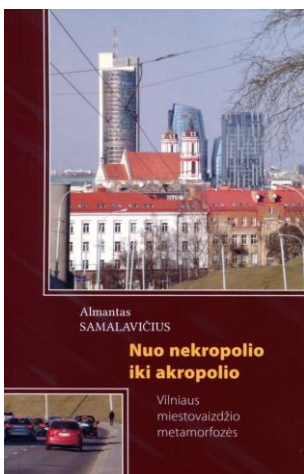
Poškus, Vidas. Menininko dirbtuvė: 42 istorijos. – Vilnius: Tyto alba, 2017. – 308 p.: ilustr.

Vidas Poškus – dailės kritikas, parodų kuratorius, tapytojas pasakoja 42 menininkų, tarp jų ir vilniečių, istorijas. Autorius lankosi menininkų, kurių kūrybą mėgsta ir vertina dirbtuvėse, pas kūrėjus, kuriuos pažįsta. Didelė dalis knygoje minimų dirbtuvių įkurtos nestandartinėse erdvėse, keistose Vilniaus vietose, į kurias sunku patekti žmogui iš šalies. Pagrindinė tekstais ir fotografijomis pagrįsto reportažinio darbo apie menininkų dirbtuves misija – per kūrėjų darbo vietas pabandyti rasti raktą į jų kūrybą ir į pačias asmenybes.

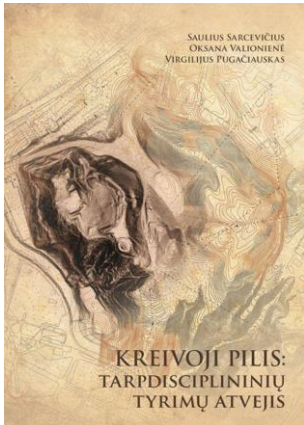
Pranaitytė, Elė. Vilniaus senamiestis per 3 valandas / Elė Pranaitytė; [dailininkė Asta Puikienė]. – Vilnius: [Tyto alba], 2017 (Vilnius: Standartų sp.). – 194, [6] p.: iliustr.

Knygos autorė Elė Pranaitytė – vilnietė, gidė, anglų kalbos mokytoja, keliautoja. Jos pirmoji knyga „Vilniaus senamiestis per 3 valandas“ – tai pasivaikščiojimas Vilniaus senamiesčiu per trys valandas. Autorė veda keliautoją po lankytinus senamiesčio objektus, pasakoja istoriją, atkreipdama dėmesį į Vilniaus miesto reikšmę europiniame kontekste.

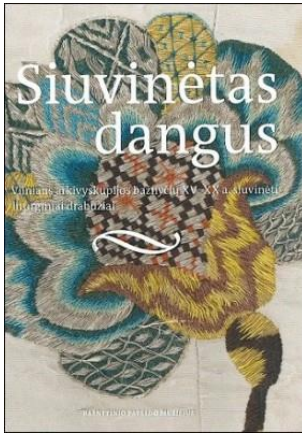
Samalavičius, Almantas. Nuo nekropolio iki akropolio: Vilniaus miestovaizdžio metamorfozės. – Vilnius: Kultūros barai, 2017 (Vilnius: Spauda). – 190, [2] p.: iliustr.

Leidinyje analizuojamos Vilniaus urbanistikos, miestovaizdžio ir viešųjų sostinės erdvių problemos. Knygos autorius kultūrologas, humanitarinių ir menotyros mokslų daktaras Almantas Samalavičius, plėtodamas iškilių praėjusio amžiaus analitikų Lewiso Mumfordo ir Jane's Jacobs tradiciją, aptaria, kaip drastiškai per pastaruosius tris dešimtmečius pakito urbanistinė Vilniaus struktūra, nagrinėja priežastis, kodėl šis nuostabus miestas taip sparčiai praranda vietos dvasią, saugotą net okupacijų ir kolonizacijų laikais.

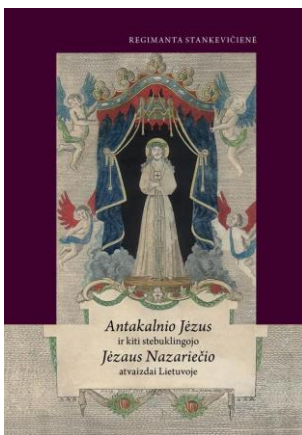
Sarcevičius, Saulius. Kreivoji pilis: tarpdisciplininių tyrimų atvejis / Saulius Sarcevičius, Oksana Valionienė, Virgilijus Pugačiauskas; Lietuvos istorijos institutas. – Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2017 (Vilnius: Petro ofsetas). – 283, [1] p.: iliustr.

Nagrinėjama viduramžių Vilniaus vienos iš trijų pilių – Kreivosios pilies (lot. Curvum Castrum) – problematika. Tik XX a. 4-7 dešimtmečiuose lokalizavus šią pilį dabartinėje Kalnų parko teritorijoje ir atlikus vėlesnius archeologinius tyrimus įsitikinta, kad šioje vietoje buvo įkurtas visas miestas, tad iškilo būtinybė nustatyti jo ryšį su Žemutine ir Aukštutine pilimis. Tarpdisciplininių tyrimų duomenų pagrindu, taip pat remiantis anksčiau vykdytų archeologinių tyrimų analize, atkurtas Vilniaus viduramžių Kreivosios pilies pirminis reljefas, sprendžiama šios pilies įtaka miesto genezei.

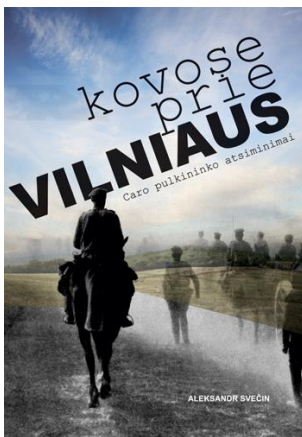
Siuvinėtas dangus: Vilniaus arkivyskupijos bažnyčių XV–XX a. siuvinėti liturginiai drabužiai / sudarytoja ir tekstų autorė Rita Pauliukevičiūtė; [vertėja Aušra Simanavičiūtė]. – Vilnius: Bažnytinio paveldo muziejus, 2017 (Vilnius: Petro ofsetas). – 221, [2] p.: iliustr.

„Siuvinėtas dangus“ – antroji Bažnytinio paveldo muziejaus knyga, skirta liturginei tekstilei, kurioje publikuojami muziejaus fonduose saugomi vertingiausi ir unikaliausi siuvinėti liturginiai drabužiai iš Vilniaus arkivyskupijos bažnyčių. Knygoje pristatomi seniausi ir vieninteliai Lietuvoje išlikę siuviniai, liudijantys viduramžių siuvinėjimo tradiciją, spėjusią pasiekti Lietuvą po krikšto 1387 metais. Chronologiškai išdėstytos knygos dalys atspindi gotikos, baroko, rokoko ir klasicizmo stilių kaitą bei XIX ir XX a. dekoratyviojo bažnytinio meno krypčių įvairovę.

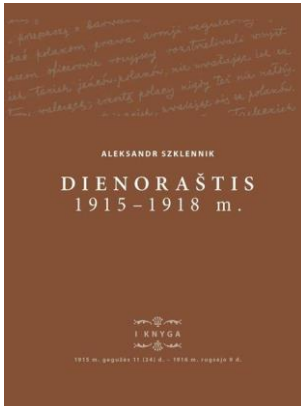
Stankevičienė, Regimanta. Antakalnio Jėzus ir kiti stebuklingojo Jėzaus Nazariečio atvaizdai Lietuvoje: mokslo monografija. – Vilnius: Lietuvos kultūros tyrimų institutas, 2017 ([Vilnius]: Standartų sp.). – 527, [1] p.: iliustr., faks.

Monografijoje pristatomas ir aptariamas Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės katalikų dailėje nuo XVIII a. pr. pamėgtas Kristaus atvaizdas, įvardijamas Jėzumi Nazariečiu. Knygoje rašoma apie Madrido pirmavaizdį, Antakalnio Jėzų ir Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčią, kitas Lietuvos ir Lenkijos trinitorių Jėzaus Nazariečio statulas, taip pat šiuos atvaizdus ordine ir kitose mūsų senosios valstybės katalikų šventovėse lydėjusios pamaldumo Išganytojui tradicijos.

Svečin, Aleksandr. Kovose prieš Vilniaus: caro pulkininko atsiminimai [vertėjas Vitalijus Michalovskis]. – Vilnius: Briedis, 2017. – 297, [3] p.: iliustr., portr., žml.

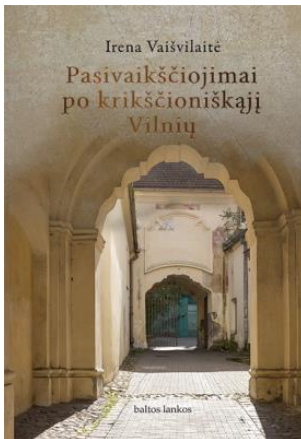
Knygoje pasakojami Pirmojo pasaulinio karo dalyvio, carinės kariuomenės pulkininko Aleksandro Svečino atsiminimai apie 1915 m. vasaros pabaigoje – rudens pradžioje Maišiagalos ir Vilniaus apylinkėse vykusias kovas su kaizerio kariuomene, aprašytas didysis rusų armijos atsitraukimas į dabartinės Gudijos teritoriją. Skaitytojams pristatoma mažai pažįstama Didžiojo karo niokojama 1915 m. Rytų Lietuva.

Szklennik, Aleksander. Dienoraštis 1915–1918 m. / Aleksandr Szklennik; parengė Edmundas Gimžauskas. – Vilnius: Lietuvos istorijos institutas, 2017-. – kn.: iliustr.

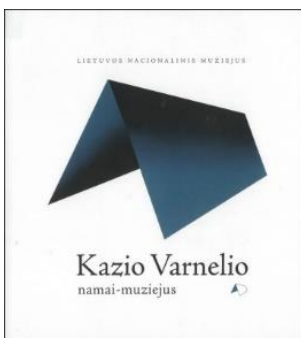
Kn. 1: 1915 m. gegužės 11 (24) d. – 1916 m. rugsėjo 9 d. – 2017 (Vilnius). – 583, [1] p.: faks.

Knygoje publikuojami pirmieji keturi iš devynių XX a. pradžios Vilniaus visuomenės veikėjo, inžinieriaus, kooperatininko Aleksandro Szklenniko 1915–1918 m. rašyto dienoraščio sąsiuviniai. Tai originalus ir įdomus veikalas, supažindinantis ne tik su XX a. pradžios istoriniu Vilniaus gyvenimu, bet ir pateikiantis plačią Europos lemtingų įvykių panoramą. Knygoje atsispindi autoriaus demokratiškumas, jo pagarba LDK tradicijai, viltis dėl taikingo ir darnaus daugiatautės visuomenės sugyvenimo. Dienoraštyje gausu informacijos, kurios nesama kituose ano meto dienoraščiuose ir net istorinėje literatūroje, pvz., aprašomos rusų valdžios pasitraukimo iš Vilniaus detalės, miesto vokiškojo administravimo peripetijos, tautybių tarpusavio santykiai.

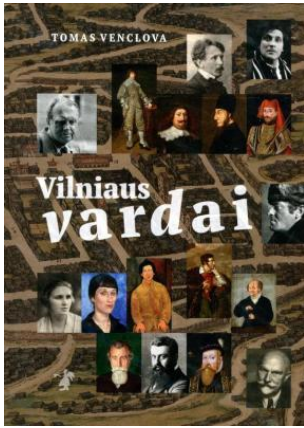
Vaišvilaitė, Irena. Pasivaikščiavimai po krikščioniškąjį Vilnių / Irena Vaišvilaitė; [fotografas Andrej Vasilenko]. – Vilnius: „Baltų lankų“ leidyba, [2017] ([Silakrogs]: PNB Print Ltd). – 349, [3] p.: iliustr.

Tai nuoseklus kultūrinis vadovas po daugiakonfesinį ir daugiatautį Vilnių. Nuolat pabrėžiama, kad Vilniuje sugyveno krikščionybė, judaizmas ir islamas, tačiau ne tik tai, bet ir ilgalaikė Rytų ir Vakarų, arba graikų ir lotynų, krikščioniškųjų tradicijų kaimynystė Lietuvos sostinėje yra išskirtinė Europoje. Leidinyje kalbama apie Rytų ir Vakarų krikščionybės palikimą ir dabartį Vilniuje, suprantamai atskleidžiamos ir susiejamos su šių dienų patirtimi pamirštos arba dabarties kasdienybei tolimos kultūros vertybių prasmės. Knyga siekiama atgaivinti pasivaikščiavimų žanrą ir urbanistiniame Vilniaus audinyje išskirti su religiniu miesto gyvenimu susijusias temas. Pasivaikščiavimų žanras turėtų skaitytoją įspėti ir apie kitą knygos savitumą - tai ne žinynas, o asmenišką pasakojimą, kuriame nestinga įspūdžių, nuomonių ir prisiminimų.

Kazio Varnelio namai-muziejus: trumpas gidas po muziejų / [parengė Daliutė Ivanauskaitė, Aistė Bimbirytė-Mackevičienė]. – Vilnius: Lietuvos nacionalinis muziejus, [2017]. – 94, [2] p.: iliustr., faks.

Leidinyje pristatomi dailininko, kolekcininko Kazio Varnelio (1917–2010) namai-muziejus. Nedidelėse salėse, kur gausu senosios gotikinės architektūros detalių, įrengtos istorinės grafikos, žemėlapių ir Vakarų Europos skulptūros ekspozicijos, jas papildo renesansinių, barokinių baldų ansambliai ir K. Varnelio kūrybos abstrakcijos. Penkiasdešimt metų kaupta ir Lietuvai padovanota K. Varnelio kolekcija esmingai praturtina Lietuvos kultūros vertybių rinkinius, užpildo Lietuvoje turimų kolekcijų spragas, pristato naujus eksponavimo principus. Knygoje yra informacijos apie muziejaus įkūrėją Kazį Varnelį, paskelbta trumpa muziejaus pastatų istorija.

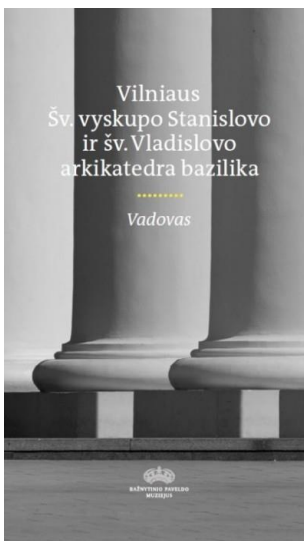
Venclova, Tomas. Vilniaus vardai. – Nauja laida. – [Vilnius]: R. Paknio leidykla, 2017 ([Vilnius]: Petro ofsetas). – 446 p.: iliustr., faks., portr.

Knygoje pasakojama apie Vilniuje – nuo pat jo įkūrimo iki mūsų dienų – gyvenusius, dirbusius, apsilankiusius ir miesto istorijoje pėdsaką palikusius žmones. „Vilniaus asmenybių galerija – vienas netikėčiausių reginių, kurie yra atsiskleidę man prieš akis“, – rašo pats autorius šios knygos įžangoje.

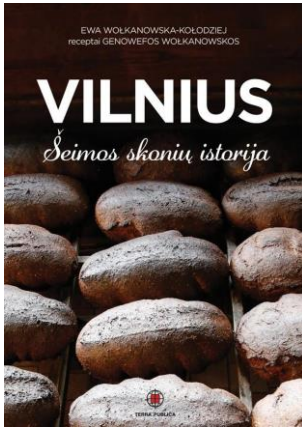
Vilniaus arkikatedros mįslės / [kūrybinė grupė: Violeta Indriūnienė, Rita Pauliukevičiūtė, Alina Pavasarytė, Birutė Valečkaitė]; [dailininkai Artur Shirin, Justina Norkutė-Širin]. – Vilnius: Bažnytinio paveldo muziejus, [2017] (Vilnius: S. Jokužio I-kla-sp. Vilniaus fil.). – [18] p.: iliustr.

„Vilniaus arkikatedros mįslės“ – pirmas leidinys vaikams apie žymiausių Lietuvos šventovę, kurią pažinti svarbu ne vien suaugusiems. Daugybė į pažintinę knygelę įtrauktų kūrybinių užduočių ir galvosūkių padeda jauniems skaitytojams lengviau ir įdomiau suprasti informaciją apie katedros istoriją ir dabartį, jos požemiuose palaidotas asmenybes ir mūruose paslėptus lobius.

Vilniaus Šv. vyskupo Stanislovo ir šv. Vladislovo arkikatedra bazilika: vadovas / sudarytoja Alina Pavasarytė; [fotografai Arūnas Baltrėnas, Evaldas Lasys, Antanas Lukšėnas, Aloyzas Petrašiūnas, Kęstutis Stoškus, Birutė Vijeikienė]. – Vilnius: Bažnytinio paveldo muziejus, 2017. – 93, [2] p.: iliustr.

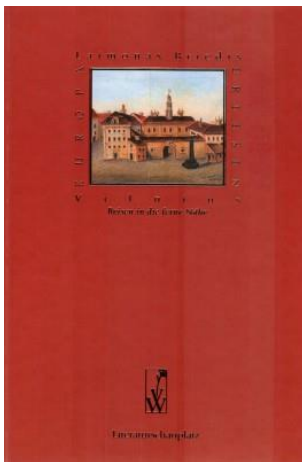
Vilniaus Šv. vyskupo Stanislovo ir šv. Vladislovo arkikatedra bazilika – viena seniausių ir svarbiausių katalikų šventovių Lietuvoje. Katedros istorinę ir dvasinę svarbą iki šiol liudija joje išlikusios didikų funduotos koplyčios, įvairių laikotarpių dailės, skulptūros, auksakalystės šedevrai, kelios dešimtys memorialinių lentų, antkapinių paminklų, epitafijų. „Vilniaus Šv. vyskupo Stanislovo ir šv. Vladislovo arkikatedros bazilikos vadovas“ praplečia pažintį su šiuo ilgametės katedros istorijos paveldu, taip pat supažindina su neatskiriamos katedros dalies – jos varpinės – raida ir dabartine ekspozicija.

Wołkanowska-Kołodziej, Ewa. Vilnius. Šeimos skonių istorija / Ewa Wołkanowska-Kołodziej; receptai Genowefos Wołkanowskos; [vertėja Irena Aleksaitė]. – Kaunas: Terra publica, [2017] (Spausd. Latvijoje). – 301, [1] p.: iliustr.

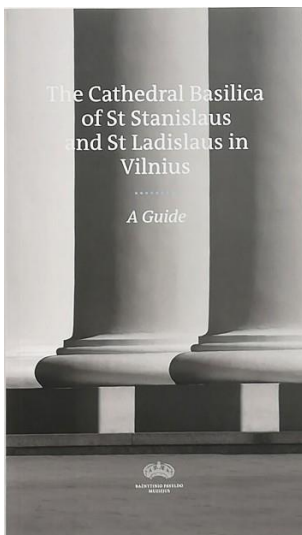
„Vilnius. Šeimos skonių istorija“ – tai ne tik Vilniaus krašto lenkų šeimos istorija ar receptų knyga. Tai savotiškas turistinis gidas po Vilnių ir jo apylinkes, mitybos tradicijų studija, kalbos skirtumų tarp Vilniaus krašto bei Lenkijoje gyvenančių lenkų apžvalga.

LEIDINIAI UŽSIENIO KALBOMIS

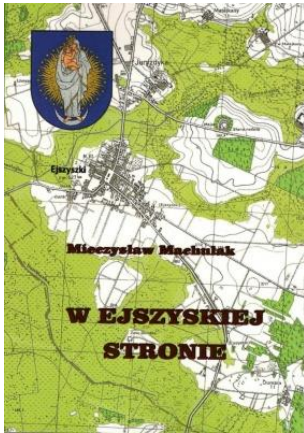
Briedis, Laimonas. Vilnius: Reisen in die ferne Nähe / Laimonas Briedis; aus dem Englischen von Cornelius Hell, Jelena Dabić, Mascha Dabić, unter Mitarbeit von Veronika Zoidl. – Klagenfurt: Wieser, 2017. – 282 p.: iliustr., faks., žml.

Vilnius, senoji Lietuvos sostinė, jau nuo Viduramžių tapo Europos istorijos ir kultūros centru. Per šimtmečius Vilniuje apsilankė politikai, rašytojai ir keliautojai iš įvairių pasaulio šalių: Napoleonas Bonapartas, Fiodoras Dostojevskis, Teodoras Herclis, Alfredas Döblinas, Josifas Brodskis ir daugelis kitų. Kultūros geografą dr. Laimonas Briedis parašė ir vokiečių kalba išleido unikalią, gausiai iliustruotą šio Rytų-Vakarų kryžkelėje esančio, daugiakultūrinio miesto kultūros istoriją, leidžiančią į Vilnių pažvelgti naujai ir padedančią geriau suprasti Europą.

The Cathedral Basilica of St Stanislaus and St Ladislaus in Vilnius: a guide / compiled by Alina Pavasarytė; [translator of Aušra Simanavičiūtė]; [fotografai Arūnas Baltrėnas, Evaldas Lasys, Antanas Lukšėnas, Aloyzas Petrašiūnas, Kęstutis Stoškus, Birutė Vijeikienė]. – Vilnius: Bažnytinio paveldo muziejus, 2017. – 93,[2] p.: iliustr. – Bibliogr. p.: [92].

„Vilniaus Šv. vyskupo Stanislovo ir Šv. Vladislovo arkikatedros bazilikos vadovas“ supažindina su katedros istorijos paveldu, jos varpinės raida ir dabartine ekspozicija.

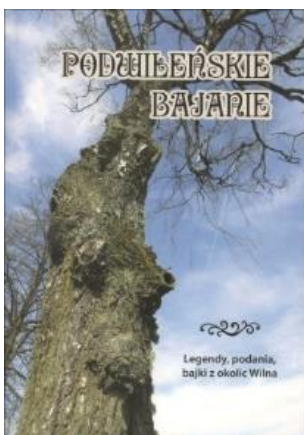
Machulak, Mieczysław. W Eiszyskiej stronnie / Mieczysław Machulak; [zdjęcia: Mieczysław Machulak, Michał Wołosewicz (junior), Grzegorz Iwaszko, Edward Łunkiewicz, Sonia Solarz-Taciak, Samorząd Rejonu Solicznickiego]. – Wyd. 1. – Wojkówka; Połaniec: [Pracownia Wydawniczo-Fotograficzna APLA Andrzej Skibicki]: [Mazowiecki Centrum Poligrafii], 2017. – 304 p.: ilustr., żml.

Lenkų istoriko knyga apie Šalčininkų kraštą, Eišiškių miestelį ir apylinkes. Daug dėmesio knygoje skiriama Eišiškių krašto daugiakultūriškumui. Autorius rėmėsi rašytiniais šaltiniais, gyventojų pasakojimais ir prisiminimais.

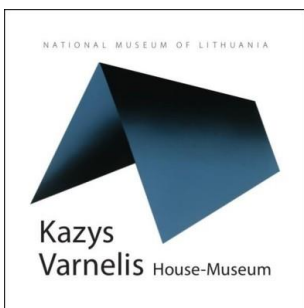
Mażul, Henrik. Palmy Wileńszczyzny = Vilniaus krašto verbos = Palms from Vilnius region / [tekst: Henryk Mażul, Wojciech Piotrowicz]; [tłumaczenie: Lina Lūre (j. litewski), Beata Mażul (j. angielski)]. – Borejkowszczyzna, Rej. Wileński: Muzeum Władysława Syrokomli, 2017 (Wilno: Standartų sp.). – 127, [1] p.: ilustr., faks., portr.

„Palmy Wileńszczyzny = Vilniaus krašto verbos = Palms from Vilnius region“ albume pasakojama apie Vilnijos krašto kaimų dailųjų amatą, gimstančias verbas ir jų kūrėjus.

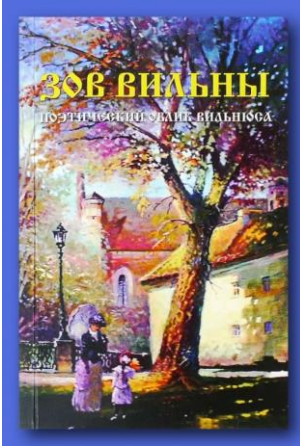
Podwileńskie bajanie: legendy, podania, bajki z okolic Wilna / [wybór, komentarze oraz opracowanie literackie: Józef Szostakowski]. – Wilno [i.e. Borejkowszczyzna, Rej. Wileński]: Muzeum Władysława Syrokomli, 2017 (Vilnius : Standartų sp.). – 95, [1] p.: ilustr.

„Podwileńskie bajanie : legendy, podania, bajki z okolic Wilna“ – padavimų rinkinys apie Vilniaus rajone esančius gamtinius, kultūrinius, architektūrinius ir istorinius objektus. Rinkinyje pateikti padavimai, atrinkti iš įvairių spaudinių ir rankraštnių šaltinių, taip pat pirmą kartą užrašyti jų tekstai, pateikiami literatūrine forma. Rinkinys skiriamas etnokultūra, kraštotyra bei savo krašto pažinimu besidomintiems skaitytojams.

Kazys Varnelis House-Museum: a short guide to the museum / [National Museum of Lithuania]; [compilers Daliutė Ivanauskaitė, Aistė Bimbirytė-Mackevičienė]; [translator Aušra Simanavičiūtė]. – Vilnius: National Museum of Lithuania, [2017]. – 96 p.: ilustr., faks., portr.

Leidinyje pristatomi dailininko, kolekcininko Kazio Varnelio (1917–2010) namai-muziejus. Knygoje yra informacijos apie muziejaus įkūrėją Kazį Varnelį, paskelbta trumpa muziejaus pastatų istorija, yra salių ekspozicijų nuotraukų.

Зов Вильны: поэтический облик Вильнюса: [антология] / [составители Владимир Кольцов-Навроцкий, Ева Ахтаева]; [вступительные статьи: Эяна Суодене, Маргарита Артамонова, Владимир Кольцов-Навроцкий]. – Вильнюс: [Planeta VVKURE]: Литературное объединение поэтов и прозаиков, пишущих на русском языке в Литве «Логос», 2017. – 421, [3] p.: iliustr.

Knygoje pristatomas Vilniaus miesto poetinis įvaizdis, sukurtas 176-jų autorių iš 16-os pasaulio šalių. Eilėraščiai sukurti 1821–2017 m. Kūriniai pateikiami chronologine tvarka pagal poetų gimimo datą su trumpa kūrybine biografija. Leidinio meniniam apipavidalinimui panaudoti šešiasdešimt vieno dailininko paveikslai, sukurti nuo 1785 metų iki šių dienų.